

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . korona
Fél évre . . . . . 2. korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyílttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. július 7.

25. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

Peng a kasza.

Amikor a pörzsölő nap hevét gyenge szellőcske enyhíti, a megsárgult kalász lehajtja nehézkes fejét, mintha szabadulni kívánoznék tőle. Itt az ideje, hogy a sarló leszedje a gyenge szárnak immár elviselhetetlenné vált terhét.

Aggódva reménykedve lesi ilyenkor mindenki széles e hazában, lesz-e a szalmára aszodt száron annyi mag, amennyi az ország lakosainak fenntartásához szükséges. Mert fonnyadtá száradt izékeken lóg a mi élelmünk, — ami egész közgazdaságunk éltető ereje. A jó termés elviselhetőbbé teszi életviszonyainkat, a rossz termés ellenben olyan csapás, amelyet még mindig zsenge iparunk ellensúlyozni képtelen.

A termésnek ez a nagy, országos fontossága az oka annak, hogy már jóval idő előtt hozzávetőlegesen megbecsülik a várható eredményt. Nemcsak a gazda, kit a termés sikere legelső sorban, legközvetlenebbül érdekel, gyakorolja magát a jóslás művészetében, hanem az a sok százezer másfoglalkozású egyén is, kiknek következő évi sorsára a termés — ha közvetlenül is — befolyást gyakorol. Sokat a jóslások nem élnek, mert általános átnézetre csak abban az esetben nyújthatnak alkalmat, ha az elemi erőök garázdálkodása ország-szerre kiméletlenül pusztított, — szerencsére oly eset, mely a legkritikábban adja elő magát. A szórványos, véletlenül fel-

merülő hírek éppenséggel semmiféle tájékoztatást sem nyújthatnak a várható termés összeredményéről és a hivatalos jelentések — bár hitelességüket kétségbe vonni nem lehet — épp oly kevésbé megbízhatók, mert az aratást megelőző hetek időjárása sok mindenféle meglepetést hozhat: jóra fordulhat még, amiről már fel lehetett tétélezni, hogy szinte javíthatlan, de egy óra alatt meg is semmitheti a legszebb reményeket.

Mindazáltal — az ügy nagy jelentőségénél fogva — nem szabad kárhozattani a sok jóslást ha jóhiszeműségből erednek. De mennyi hamis jóslás, mennyi álprognosztikon kél szárnyra jóval aratás ideje előtt. A tőzsde bizonyos elemei kik félreismerve a börzének közgazdaságilag fontos hivatását, vagyis helyesebben: szándékosan félremagyarázva azt, csak a maguk telhetetlen zsebének minél zsufoltabb, de sohasem elegendő megtömésével törődnek, nem fukarkodnak az igazság rovására kikürtölt hírekkel. Az a la hausse vagy a la baisse határozza meg nálunk, hogy egy fél óráig tartó eső oly üdítőleg hat-e az egész ország gabona fejlődésére, hogy tonnák milliárdjai fognak a szérükben szorongni, avagy pedig most már a rozsdá még az utolsó gabonaszemet is ki fogja marni. A tőzsdei spekulációk befolyásolta jelentések egy karakterisztikus esetét sohasem fogom elfelejteni. A kontremin egyik buzgó hive ugyanis — hangulat-keltés céljából — azt sürgönyözte, a

budapesti tőzsde egyik kiváló tagjának, hogy: „Épp most kezdődik egy háromnapos eső“.

Az ilyen előrelátott háromnapos esők rendítik meg a tőzsdének szánt jelentésekbe vetett hitelt. Hiszen jóllehet igazak voltak azok az ügyesen csoportosított hírek, melyek a jégeső, a szélviharok pusztításairól számoltak be és azt a benyomást keltették, hogy egész idej termésünket követelték áldozatul: az általános terméseredmény megbecsülésére mégis teljesen alkalmatlanok voltak, mert ime bebizonyosodott jó közepes termést várhatunk.

Nagy áldás ez az egész országra nézve. Vigabban peng a kasza, hangosabb az aratók dala, s mindannyian erősebb bizalommal tekintünk a jövő elé: az édes anyaföld nem fosztott meg áldásától és megóvott bennünket attól, hogy a nehéz életküzdelemben kishitűséggel elcsüggedjünk.

Elfajuló erkölcsök.

Bolondság lenne igazságról beszélni: s még nagyobb bolondság lenne igazságot keresni a sors szeszélyeiben. Hit, hűség, vallás és meggyőződés mind fejtetőre áll ebben a fonák társadalomban és a hitvány önérdék szolgálatába szegődik, mert semmire szent az emberek szemében, csak önző céljaik, melyeknek mindent feláldoznak.

Zsoldos udvari költők dicsőítették valaha Augustus Caesart, hogy megjobbította az er-

TÁRCA

A KEDVESEBB VENDÉG.

— Bocsánat, uram, hogy kopogtatás nélkül léptem be, ez nálam már megszokott udvariatlanság, ha ismerőshöz megyek. Most azonban látom, hogy tévedtem . . . Azt hittem, itt lakik Forell főhadnagy ur.

Tarcsay ámulva nézte az ismeretlen látogatót. Magas termetű, szőke, csinos asszonyka volt s amint mentegetőzött, gömbölyű arcocskája szépen elpirult.

— Nem, nem tévedett asszonyom. Forell főhadnagy tényleg ebben a lakásban lakik. Ami meg a kopogtatást illeti, szerencsésnek érzem magam, hogy egy ilyen kedves asszonykának nézhetek el valamit. Különben pedig, ha megengedi, Tarcsay főhadnagy vagyok.

— Nagyon örülök, főhadnagy ur, de . . . engedjen meg . . . ez a dolog olyan érthetetlen. Ez a Forell lakása és Ferell . . .

— Fájdalom, asszonyom, amint látja, most . . .

— Nincsen idehaza, ugye? No, nem baj. Ön bizonyára egyik barátja és vár reá. Ha nem leszek terhére, együtt fogunk várakozni.

— Ha lesz zivés a főhadnagyot megvárni, a legnagyobb szíveséggel bocsátom rendelkezésére a szobát.

— Ön bocsátja rendelkezésemre Forell lakását?

— Érthetetlen, ugye, asszonyom. Mindent meg fogok magyarázni. Előbb azonban a kalapját . . . a kabátját . . . így, ni. Foglaljon helyet. Egész kényelmesen. Tehát hogy a helyzetet magyarázzam, Forell főhadnagy és én igen jó barátok vagyunk. Egy ezredben szolgálunk és — igen egyszerű — takarékosági szempontból közösen béreljük ezt a lakást. Nem éppen fényes, de eléggé kényelmes. Nem vagyunk tulságosan nagyigényű emberek, ilyen szerény körülmények közt is meg tudunk élni.

— Én régi jóismerőse vagyok Forellnek. Ugyanazon faluból származunk. Az ő apja földbirtokos, az enyém kereskedő. A házunk egymás mellett volt. Sokat játszottunk együtt. Most, hogy feljöttem a fővárosba, találkozni akartam

vele. Higyje el, uram, a régi játszótárs . . . boldog és kedves emlékek . . . ezekkel nagyon bajos szakítani.

— Értem, asszonyom. Méltányolni tudom a barátságát. Hanem mégis . . . most talán nem a legjobbkor jött.

— Mi az? Forell nincs a fővárosban?

— Sajnos, most nincs. Tegnap kapott egy szomorú táviratot. Egyik legjobb barátjának a temetésére utazott.

— Ez nagy baj. Így meg se várhatom. Különben . . . mikor fog visszajönni?

— Azt hiszem, ma délután 5 órakor érkezik. Méltóztassék megvárni, asszonyom, megérdemli egy régi — ismerőse.

— Megvárnám, de addig nagyon sok idő van. És az sem egészen biztos, hogy 5 órakor jön . . .

— Akkor feltétlenül jönni fog este tíz órakor. A szabadsága ma lejár. Tiznél előbb nem jöhet, mert nagyon rossz az összeköttetés. Határozza el magát az ittmaradásra. Kellemesen fogjuk eltölteni a délutánt. Kimegyünk az állat-

**Olcsó
pénz!**

Váltó-, kötvény-, jelzálog- és törlesztéses kölcsönöket mérsékelt kamattal mellett nyújt

A Mindszenti Takarékpénztár

kölcsöket; de ez nem az igazság szava volt, csak hízelt a szerencsés zsarnoknak.

Tennen, hirdették a tisztességet, magasztalták a tisztá jellemet, a köztársasági erényeket, a pietást, a jó erkölcsöket; de ez csak szemfényvesztés és hazugság volt, mert az erkölcsök durvábbak, fejlettebbek voltak, mint bármikor. Tibullus és Propertius, Horatius és Ovidius költészete lépten-nyomon bizonyítja ezt. Tudjuk belőle, hogy a becsület eladó: — hol ritka smaragdért, hol drágagyöngyökért, hol remek szövetekért . . . néha egy-egy jó ebédért is. A féket vesztett szemérmét, becsületet mi sem állíthatja meg rohanásában a gyalázat örvénye felé: a kapzsiság, a pénzvágy, a könnyelmű élet mindenre ráviszi az önző lelkeket.

Az aranyat imádja minden. Ez az érték-mérője mindennek, mert minden megvehető ezen . . . hisz mindennek szabott ára van: — a hűségnek és szeretetnek, a törvényeknek és tisztségeknek, a méltóságnak, sőt a tisztességnek is . . .

Róma áldozatul esik az aranyak és polgárai kapzsiságának; és ahogy Tacitus mondja: „annyira megszokta már a szolgaság jármát, hogy talán dicső, nagy őseire se emlékeznek, ha feledni is oly könnyű lenne a szabadságot, mint róla lemondani.

A huszadik század magyar Tacitusa, ha ugyan megszületik valaha, körülbelül ugyanezt a képet festheti majd a mi közéletünkről, csak a Tibullus, Propertius; Horatius és Ovidius nevét kell kicserélnie a sajtó mai korifeusaival.

Mert lássuk csak: amint az erkölcstelenség fullasztó levegőjét megrázkódtatja egy jóleső fürgeteges zivatar, e megtisztulás közben a magánéletnek oly szennyes, undorító jellemtelenségeit veti szélnek, hogy álmélkodva kell bámulnunk, minő ingékony, korhadó alapokra vannak fektetve némely előbb köztisztelettel körülrajongott egyének, kik sohasem mulasztották el, hogy iránytszó hangokkal befolyásolják a közélet alakulását, de emellett egyttal sohasem feledkeztek meg a könnyen hozzáférhetővé tett ritka smaragdról, drágagyöngyökről, remek szövetekről, sőt a jó ebédéről sem, miket — ha meg nem is kínáltak vele őket —

bertbe, sétálunk a Duna-parton, vagy felmehe-tünk a Gellért-hegyre.

— Igen, igen. De addig még ebédelni is kell.

— Oh, kérem, ha megengedi, arról majd én fogok gondoskodni. Ne vesse meg szerény ajánlatomat. Végtelenül jól esne, ha . . .

— Lekötelező előzékenység. Sohase tudom meghálálni.

* *

Ebéd után az asszonyka kissé lustán vetette magát a pamlagra. A lábait kényelmesen egymásra rakta, s kacéran mosolygott Tarcsayra.

— Ha tudná Forell, hogy itt vagyok.

— Örülne neki, hogy nem feledkezett meg róla.

— Micsoda öröm volna az. Rohanna haza, mint egy őrlít.

Tarcsay engedelmet kért és odaült, egészen közel hozzá. Izgatott volt. Nem igen tudta, hogy mit csináljon. Egészen megbódította ez a bátor kis asszonyka. Egyszerűen bejött hozzá és ott ebédel nála, csak hogy a barátját megvárhassa. Micsoda jó alkalom . . . Hátha . . . Hiszen Forell is elcsábította egyszer az ő Micikéjét, amíg oda volt a nagygyakorlaton. Még közelebb húzódott hozzá és megfogta a kezét. Szenvedélyesen megszorította és az ajkához emelte. Nem ellenkezett. Azután mélyen és sokáig az asszony szemébe nézett.

— Asszonyom, a szeme . . .

— Hagyja. Minden férfi olyan együgyű . . . Mind azzal kezd: a szeme, a haja, a mosolygása. Asszonyom, a termete bódító. A parfüm, a levegő, itt körülötte minden, oly fulasztó . . . Összefecsegnek egy csomó csacsiságot, csupán azért, mert nincs bátorságuk egyszerre bejelenteni, hogy mit akarnak. Maguk, férfiak, hízeltnek nekünk, mert tudják, hogy nagyon hiuk

megcáfolva a magyarok élehetlenségéről való közhitet — eléggé élelmesekek voltak, maguknak megkínálás nélkül is megszerezni.

A zúgó viharból ezt vetette fel a szél. De amit nem vetett fel? Ami tovább is túrja, élősdijára rágja, mardossa, kíntzi ezt az erkölcsökben, életfelfogásaiban, jellemében megrendült társadalmat? Jobb erre a kérdésre adósnak maradni a felelettel, mert a klasszikus római írók hangulatába kellene beleilleszkednünk; — ezeknek tollával kellene ecsetelni közállapotainkat, közügyeinket, hogy hű képet adhassunk.

Ennek a sivár, elszomorító képnek láttára fel kell kiáltanunk:

— Oh Róma, Róma, eszmélődjél!

Ujdonságok.

— **Uj orvos.** Dr Burg Lajost, Burg Ete uradalmi kasznár jeles képzettségű fiát a múlt héten a budapesti tud. egyetemen orvossá avatták föl. Az új orvos a Fehérkereszt gyermek-kórházban kezdi meg gyakorlatát. Gratulálunk!

— **Községi közgyűlés.** Szegvár község képviselőtestülete tegnap, szombaton tartott közgyűlésében elhatározta, hogy gróf Berchtold Lipót külügyminiszternek a község határában levő 270 katasztrális hold „Kontra“-dülői birtokát holdankinti 1500 korona vételárért közlegelő céljaira megvásárolja s ezen vételhez államsegély engedélyezése iránt folyamodik. — Határozati erőre emelte a közgyűlés az előjárás azon indítványát, hogy a községnél a hivatalos órák egyfolytában, és pedig naponként délelőtt 8 órától délután 2 óráig tartassanak. Az új rend a vonatkozó határozat törvényhatósági jóváhagyása után lép érvénybe. — Farkas György esküdtbírónak állásáról történt lemondását tudomásul vette s a helyettesítéssel Gajda Ferenc esküdtet bizta meg a közgyűlés. — A vásártér körülárkolása elhatározatolt. A szentesmindszenti törvényhatósági utat a hmvásárhely-orosházi műtűttal összekötő I. számú sápi dülőt kikövezési költségeihez 25 százalékkal járul hozzá a község. — Imre Miklós és társai kántorok az utiköltség megtérítése iránti kérelmük-

vagyunk. Elzengik rólunk a legszebb dicséreteket: minden ruhánk és testrésziünk a legszebb. Még a harisnyánk, meg a bokánk is. Vagy nem ezeket akarta elmondani?

— Elragadó, asszonyom. Soha ilyen édes csevegést. Ön a legtökéletesebb nő, akit valaha láttam.

— Lássá, édes barátocskám, milyen szépen tudja folytatni ott, ahol én elhagytam. Mintha csak betanulta volna valahol. Azonban, ha tudnák a férfiak, hogy mennyire nevetségesek ilyenkor, bizonyosan nem beszélnének így. Mindig szívből kacagok, amikor ezeket hallom. Hanem ez már igazán gyors tempó. Nem gondolja, hogy nagyon gyorsan haladunk? Ne szorítsa annyira a derekamat.

— Engedje meg, hogy imádjam és hogy a legkedvesebb nő legyen előttem a világon.

— Ugyan ne gyerekeskedjék már, hiszen maga férfi, még hozzá katona. És milyen szép ember. Ép olyan, mint Forell . . . A bajusza, a szemei is oly feketék. Ugye, megengedi, hogy megcsókoljam? . . . Így, ni. Hiszen maga meseember. De engedje meg, egy kissé ostoba is. Ez az átkozott fűző úgy szorít . . .

* *

Forell este tíz órakor érkezett haza. Szomorúan beszélte el barátja temetésének a részleteit. Tarcsayt ez nem tudta lehangozni s alig hogy bevégezte Forell beszédét, ideges örömmel és észrevehető gúnnyal mesélte el, hogy milyen kedves vendége volt. Természetesen kihagyta belőle a Forellre vonatkozó részleteket. Forellnek pedig, bár szomorú volt, fölcillant a szeme s elmondotta, hogy ő is vár egy nagyon kedves vendéget. A napokban talán már itt is lesz . . .

Sztanosu István.

kel elutasították. — Dr. Bárdos Jenő községi orvos részére aug. 1-től 3 heti szabadság engedélyeztetett. — Özv. Rubovszky Istvánné volt kántor özvegye részére egyszersmindenkorra 209 korona segély szavaztatott meg. (T).

— **Szabadságon.** Dr Pity Sándor községi orvos e hó 8-án kezdi meg szabadságidejét. Állását július 29-én fogja újból elfoglalni.

— **Ártézi kut átvétele.** Mindszent község előjárósága e hó 4-én vette át a Kurca-réti csordajáráson furatott új artézi kutat. A kut 208 méter mélységből 2 angol hüvelyk vastag csövön át a föld színétől egy méternyi magasságban percnként 170 liter vizet szolgáltat. Így tehát a községi tehének jó ivóvízzel ismét elvannak látva. Az átvétel ezuttal csak ideiglenes és föltételes. Szerződés értelmében 45 napig állandóan tiszta és egyforma mennyiségű vizet kell a kutnak adni. Ha ez kellően igazolva lesz, történik meg a végleges átvétel. De azontul még egy évig kell vállalkozónak szavatolni a kut jóságáért s csak ha egy év múlva is adja a kut az átvételkor megállapított vízmennyiséget, kapja ki vállalkozó a bent levő biztosítékot.

— **Deák Ferenc szobra Szegeden.** Szegedről jelentik: Szeged város hazafias közönsége ércszobrot emel a haza bölcsének, Deák Ferencnek. A város tanácsa elhatározta, hogy a szobrot ebben az évben leleplezik. A szobrot Zala György készíti.

— **A mezőgazdasági hasznos madarak védelme.** A földművelésügyi miniszter rendeletet bocsájtot ki, amely szerint a mezőgazdaságra nézve hasznos állatok oltalmazása érdekében kiadott körrendeletben felsoroltak közé újabbban felvette még a következő madárfajokat is. Gazdasági hasznáért a gyöngybagolyt. Mint pusztuló félben lévő madárfajok védelemben részesítendőek a nemes kócsag, kis kócsag, üstökös gém, fekete ibisz és a kanalas gém. A földművelésügyi miniszter előzőleg kiadott rendelete szerint védelemben részesítendőek többek között a következő madárfajok: rigók, fecskék, baglyok, billegetők, cinegék, cinkék, csiz, pacsirták, fülemilék, pintyek, ökörszem, nádi veréb, sirályok, vörösbegy stb.

— **Az új kántor** Mezei Sándor tegnap vette át lakását a községtől. Az előjáróság újra leltározta a lakást. Megállapította a szükséges javításokat és azoknak mielőbbi foganatosítását legott el is rendelte.

— **Aratóinknak** ez évben nem lehet okuk e vidéken panasza. Általánosságban közép jó termésre van kilátás. Tehát helyenként egész jó termés is leszen. — Minden munkaadó igyekszik, de törvényileg is kötelezve van, hogy az arató munkásokat megfelelő termésről biztosítsák. Dacára ennek, aggodalommal nézett minden gazda az aratás elé, tartva attól, hogy rossz embereknek, izgatóknak sikerülni fog a józanabb munkásokat is felbujtani s próbálkozni fognak a béreket akkor felcsavarni, amikor legjobban kellene sietni a munkával. Hála istennek alig itt-ott ütötte föl fejét a garázdaság e megyében. S ha mégis, hát rövidesen meggondolták a dolgot s munkába állottak. Így történt a zoltánházi majorban is, ahol dorosmaiak kezdtek okvetetlenkedni. Pedig épen ennek a gazdaságnak van köztudomásulag olyau gabonája, amit messze földön megirigyelhetnek. Semmi nemű hiba nem látszik benne. S a dorosmaiak mégis megpróbálkoztak a szerencséjükkel. Javitást kértek. Bár semmi ok nem volt az elégedetlenségre az uradalom előzékenyen holdanként öt kilóval megjavította a gabona járandóságot. Többre azonban már nem lesz kapható. Dosa István dr. főszolgabíró helyettes kiméletes föllépésével sikerült a zajongó munkásokat követelésük tartatlanságáról meggyőzni. A munkások azonnal kaszát fogtak és néhány negyedóra múltán a

legszebben hallatszott az érő buza zenéje, a kasza áldáshozó pengése.

— **Furcsa gyógymódok.** Olaszországban, a kuruzslás klaszikus hazájában sokszor nagyon furcsa gyógyszereket használnak. Ilyen csodaszor például nátha ellen a friss ibolya. A fagydagánatot összetört foghagymával, az epilepsziát pedig bagórágással gyógyítják. Láb-fájás ellen szól a következő recept: Toppants, köpj ki és mond el éhgyomorral huszonhétszer: „Az olaj megszünteti a fájdalmat!“ Azután végy lámpaalajt, keverd egy üst fenekéről vett korommal, kend be vele a lábad és meggyógyulsz. A fogfájás az egyik furcsa recept szerint attól mulik el, ha az ember egy benedek-rendi templomba megy és ott fogával huzza a harang kötelét. Mellbetegség ellen az olasz asszonyok olyan vizet isznak, amelyből előbb macska ivott. Szűkmellűség ellen jó az ujhöld utáni első napon fogott gyíknak a vére. Hasfájás ellen kenyeret tesznek egy fügefá alá és ezt a kenyeret megetetik a kutyákkal. Torokgyulladás ellen olyan kígyónak a fejét kell kis zsákban a ruházatba rejteni, mely egy pénteki napon természetes halállal mult ki. Univerzális szer, mely minden betegség ellen használ, az olyan tü amelyet egy még meleg holttestnek a hasába döftek. Mindez azonban csak egy pár mutatvány az olasz kuruzslás boszorkány könyhájából, mely minden bajra tud valami „csalhatatlan“ orvosságot.

— **Pusztuló ártézi-kut.** Tudjuk azt, hogy idők multán a legjobb ártézi-kut vize is megcsappan, míg végül elapad. Egyiké korábban, másiké később. Mindszent község legelső ártézi-kutjának a furása az utóbbi időben annyira megapadt, hogy átlag alig bírta vízzel ellátni az óvoda és kétrendbeli iskola szükségletét. Ha pedig itt kinyitották a csapokat, akkor a kútnál várakozó község nem jutott néha órák hosszáig vízhez. Ezen a bajon óhajt segíteni Mindszent községe, mikor elrendelte a kútnak sürgős mosatását. Budapesti kutmestert, aki éppen most fejezte be a kurcaréti új kut furását, bizta meg az előjáróság, hogy mossa ki a megapadt forrású kutat. 300 koronáért vállalta el a munkát a kutmester. Ha pedig a mosatás nem járna kellő eredménnyel, nem szaporodnék meg a kut vize, akkor 2000 koronáért furna ugyanezen régi kutba egy 2 hüvelykes csövet s arról biztosítana a községnek legalább 150 liter percenkénti vizet. A mester tegnap fogott a munkához.

— **Szenzációs csillagászati felfedezés.** Kustner tanár, a bonni csillagászati intézet igazgatója rendkívül fontos tudományos felfedezést tett az ikrek csillagképében egy ott feltűnt új csillagon, amelynek „Nova Geminorum“ a neve. A bonni csillagászati intézet refraktora útján a csillagról felvett szinképen több sötét vonalat találtak, amelyek rádióaktív anyagtól, nevezetesen urántól rádiumtól erednek. Az új csillagok keletkezését a „Nova Geminorum“-on tett megfigyelések alapján a tudomány már most a következőképpen képzei el: Mihelyest valamely álló csillag, vagy ugynevezett nap a távol világszisztemekben a világegyetemen keresztül való útjában nagyobb ködtömegekbe jut, akkor a surlódás folytán fellépő óriási hő következtében izzásba jön és hirtelen felcsillan, mint a hulló csillagok, ha a föld légkörébe jutnak. A földről ekkor élvezzük. Ha a ködtömegek, amelybe a csillag ért, egyetlen sűrűsége, akkor úgy, mint a „Nova“ esetében, fényingadozások észlelhetők. Az a körülmény, hogy az új csillag szinkórában rádióaktív anyagok nyomaira is akadtak, óriási haladást jelent az állócsillagok alkatának megismerése tekintetében, ami egyúttal a mi napunk pontosabb megismerésére is fog vezetni, amely tudvalevőleg szintén csak állócsillag. Különösen a rádium jelenléte, amelynek óriási energiaforrása ismeretes óriási perspektívát nyitna ugynevezett naprendszerünk fejlődéstörténete, mint annak csaknem vég nélkül való tartama tekintetében. Így ez az új felfedezés a világűrben esetleg hivatva van új fényt vetni az állócsillagok (napok) szerkezetére. Az új csillag spektrumának további tanulmányozása és annak eredménye elé épp ezért nagy várakozással tekint az egész tudományos világ.

— A **Pesti Hírlap** a második felév küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar újságolvasó közönséget. A Pesti Hírlap ma az ország legjobb, legbővebb tartalmu és legelterjedtebb lapja. Pédányzáma napról-napra 120 ezer, ami vasárnapokon és nevezetesebb események alkalmával 150 ezerre emelkedik, tehát oly szám, melyet nálunk még a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el. Tartalma napról-napra legbővebb és legváltozatosabb. Mindennap legalább két, vasárnapokon 5-6 tárcát és elbeszélést közöl, a leggazdagabb hí- és vegyes-rovat mellett, sport-és színház-rovata legbővebb; a szerkesztői üzenetek minden nap kivétel nélkül egész oldalt foglalnak el. Ily tartalombőség példáját napilapnál egész Európában alig találhatjuk. Politikája radikálisan szabadelvű, demokrata és minden irányban független. Munkatársai közé számítja a jelenkor legjobb nevű és legnépszerűbb íróit, mint Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Móricz Zsigmond, Heltai Jenő, Szomaházy István, Porzolt Kálmán, Abonyi Árpád, Murai Károly, Szini Gyula, Lengyel Menyhért, Szabóné-Nogáll Janka, Lux Terka, Erdős Renné, Bokor Malvin, Pakots József, Pásztor József, Szász Zoltán, Csergő Hugó, Rátkai Ferenc, Tömörkény István, Várad Antal, Gellért Oszkár, Lampérth Géza, Kézdi-Kovács László stb., stb. A Pesti Hírlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek. Ilyenek: a Pesti Hírlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető ingyen fog kapni karácsonyi ajándékkul és a Divat-Salon című divatújság kedvezményes áron való megrendelhetése. Ily körülmények közt méltán mondható a Pesti Hírlap Magyarország legnagyobb és legolcsóbb napilapjának, melyet magunk is melegen ajánlunk a t. olvasóközönség figyelmébe. Előfizetési ára egy óra 2 korona -0 fillér, negyedévre 7 korona, a Divat-Salonnal együtt negyed évre 9 K. Ennek előfizetése minden kezdő hónap 15-ikétől számítódik. Megrendelhető postautalvánnyal a Pesti Hírlap kiadóhivatalában: Budapest V., Váci-körút 78.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent.
Telefon-számunk: 9.

BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgöröcsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg **K 1.60** kis üveg — **90** fillér 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üveget **K 4.80** beküldése után küld franco.

BRÁDY K. gyógyszerára a „Magyar Királyhoz“ BECS,
1., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, rózsaszínű karton csomagolásra s az aláírásra, amely az oldal levő kép másolata és utasítunk vissza minden ulánzatot.

SZULTÁNFORRÁS

BŐR-ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÜGYHAJTÓ ÉS HÜGYSAVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Vezérképviselőt Csongrádmegyére:

Szentesi Mezőgazdasági Ipar

és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság,

15-15 — **SZENTES.** —

Butorok

Háló, ebéd, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhova

képzéért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal, díjmentesen küldetik bárhova.

Modern Lakberendezési Vállalat

BUDAPEST, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.

(Központi városháza mellett)

Uj módszer!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Mindszent, a Piac-téren (özv. Bárdos Flórián házában) levő

óra- és ékszer-üzletemet

külföldi mintára rendeztem be, s úgy az óra-, mint az ékszer-javítását **24 óra alatt** jótállás mellett készítem el.

Állandóan nagy raktár: **függő és gyűrűben, zseb- és faliórákban, nyakláncokban** és minden e szakmába vágó árukban.

Midőn ezen ujításra hívom fel a nagyérdemű közönség figyelmét, kérem szives pártfogásukat

Gottlieb Bertalan
óras és ékszerész.

Nyomdász tanuló

heti fizetéssel vagy teljes ellátással felvétetik Horváth Antal könyv- és műnyomdájában

Nagy raktár!

Modern gépek!

Gőzcséplőgarnitúrák

magánjáró és nem magánjáró garnitúrák gyárilag javítottak

4, 6, 8 és 10 HP. Hoffher, Magyar Állam, Shuttleworth stb.

alig használt gégek, továbbá magános 4, 6, 8 és 10 HP. különféle gyártmányu magánjáró és huzatos lokomobilok.

Kellemes részletfizetés mellett kaphatók

Friedrich Testvérek

gépgyárában Temesvár.

Azonnal üzembe vehető!

Legmesszebbmenő jótállás!

HORVÁTH
ANTAL
GRAFIKAI MŰINTÉZETE
MINDSZENT

MODERN NYOMTATVÁNYOK
GYÁRTÁSA

Strausz és Basch

fakereskedők és építkezési vállalkozók

Ajánlják dusan felszerelt raktárukat mindennemű épület, asztalos és bognár-árakban. Tüzifa és porosz szén nagyban és kicsinybeni árusítása. „Bohn“-féle tetőcserép és Eternit tetőlemez kizárólagos árusítása.

Kistelek, a Pignitzky-malom mellett.

A közelgő aratási idényre

I-ső rendű pörzsölt sertés-szalonnát kilogramonként . . . 1 K 82 fillérért, Zsirt kilogramonként 1 K 76 fillérért, literenként . . . . . 1 K 60 fillérért, ugyszintén hájat, zsirszalonnát és friss sertéshúst mindennap a napi árban ajánl

Kardos István, hentes
Pallavicini-tér 7-ik szám.

Tudja-e már?

hogyan kitűnő zamatu tisztán kezelt

jó fajborok

legolcsóbban
Vig Dánielnél kaphatók

Megnyilt az új fűszeres bolt!

Legolcsóbban bevásárolni bármiféle fűszerárut, cukrot, kávé, lisztet, kenyeret és egyéb háztartási cikkeket csak nálam lehet!

üzlethelyiségem található:
Wimmer Károly úr házában
(a Zánthó-féle vendéglő mellett.)

Szives pártfogást kér:

Annus József
fűszerkereskedő.

VASUTI MENETREND

— Érvényes 1912. május 1-től. —

Ind.	Szeged	3 ²⁰	—	2 ⁴⁴	3 ⁵⁰	8 ⁰⁰
Érk.	Hm.-Vásárhely	4 ¹³	—	3 ²⁶	4 ⁴⁵	8 ⁴⁹
Ind.	Mindszent	4 ⁴⁵	7 ²²	3 ⁵⁰	9 ⁰⁰	—
Ind.	Mindszent	5 ³⁰	8 ²⁴	4 ⁵¹	10 ⁰⁰	—
Érk.	Szentes	6 ¹⁰	9 ¹⁴	5 ⁴⁰	10 ⁴⁷	—
Ind.	Szentes	6 ²⁰	10 ⁴⁹	6 ⁰⁰	—	—
Érk.	Szolnok	9 ²⁰	3 ⁰⁶	10 ⁰⁶	—	—
Ind.	Szolnok	gy. 9 ³⁵	9 ⁴⁰	3 ⁴⁴	1 ⁴⁰	2 ⁴²
Érk.	Budapest k. p.	11 ³⁰	12 ³⁰	6 ¹⁵	5 ²⁰	5 ⁴⁵
Ind.	Szentes	8 ³⁰	1 ²⁰	6 ³⁴	3 ⁰⁸	—
Érk.	Félegyháza	10 ¹⁶	2 ⁴⁴	8 ⁰⁵	4 ³⁰	—
Ind.	Félegyháza	gy. 10 ⁵⁷	10 ³⁵	gy. 4 ¹²	3 ⁰⁶	3 ³¹
Érk.	Budapest ny. p.	1 ²⁵	4 ⁰⁵	6 ³⁵	7 ⁴⁵	7 ¹⁵
Ind.	Budapest k. p.	12 ⁰⁰	gy. 2 ⁰⁰	11 ²⁵	gy. 7 ⁰⁵	8 ⁵⁵
Érk.	Szolnok	3 ⁴¹	3 ⁵³	2 ³⁹	9 ⁰⁹	11 ⁵²
Ind.	Szolnok	4 ⁵²	—	3 ⁴⁰	9 ⁴²	1 ²⁵
Érk.	Szentes	8 ⁰⁰	—	8 ¹²	12 ⁴⁵	5 ⁵⁹
Ind.	Szentes	4 ⁴²	—	8 ²⁹	1 ³⁵	6 ⁴⁰
Ind.	Mindszent	5 ⁴⁸	—	9 ²³	2 ²⁶	7 ⁴²
Érk.	Hm.-Vásárhely	6 ⁴⁰	nk. 10 ⁰⁴	3 ⁰⁹	8 ³⁵	—
Ind.	Hm.-Vásárhely	6 ⁵²	10 ¹⁰	1 ⁵³	3 ⁴⁴	8 ⁵⁰
Érk.	Szeged	7 ⁴⁰	10 ⁴⁵	2 ⁴³	4 ²²	9 ⁴⁶
Ind.	Budapest ny. p.	—	8 ⁴⁰	gy. 2 ⁴⁰	4 ³⁰	—
Érk.	Félegyháza	—	12 ²³	5 ⁰⁶	8 ³⁰	—
Ind.	Félegyháza	7 ⁰⁷	12 ⁵¹	5 ¹¹	8 ³⁵	—
Érk.	Szentes	8 ²⁷	2 ³⁸	6 ³³	10 ⁰⁴	—
Ind.	Szentes	8 ²⁹	—	6 ⁴⁰	—	—
Érk.	Mindszent	9 ²³	—	7 ⁴²	—	—

A fekete vonallal aláhuzottak az éjjeli időt jelzik.

A Mindszenti Lap-ban közzétett hirdetések mindenkor fényes eredménnyel járnak!

Schvaroz József és Társa

Alapítási év 1884.

Budapest

VÁCI-KÖRUT 53.

Szabadalmazott **Ventzki** gőztakarmány-füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Hordozható pálinkafőző üstök

100—400 liter ürtartalom.

AZ ÚJ SZESZADÓTÖRVÉNY ELŐIRÁSAI SZERINT.

Angol marha- és lónyirógépek és ollók!

fi már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenítő Pipere-Szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytan elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt!!

Ára 70 fillér.